

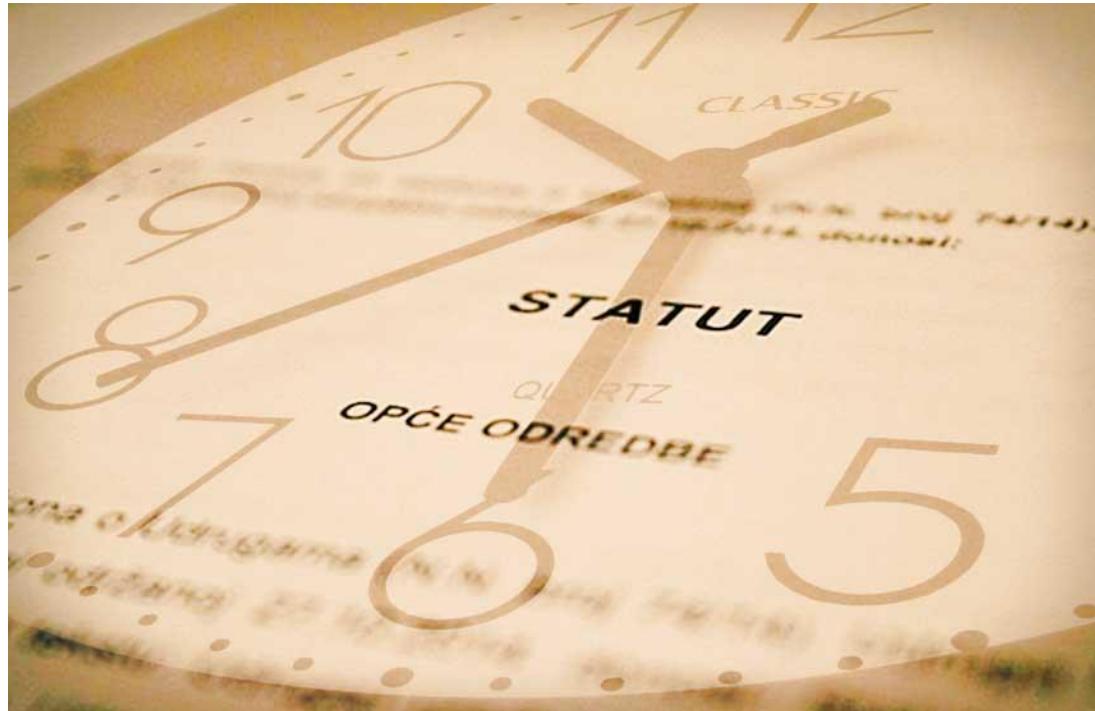
ČINJENICE O LABINSKOJ POVIJESTI

ALVONA – ALBONA - LABIN

Prvi povijesni izvor koji spominje Labin je antički Artemidor iz Efeza u II. st. pr. Kr. Iz sredine III. st je antički natpis koji spominje naziv Albona. U srednjem vijeku kroatizacijom nastaje naziv Labin dok se u talijanskom jeziku koristi stari naziv Labin.

LABINSKI STATUT

Akvilejski patrijarh Bertrand potvrdio je 17. kolovoza 1341. g. Labinski statut. Labinski statut ostao je na snazi sve do propasti Venecije.

BITKA S USKOCIMA

U noći sa 19. na 20. siječnja 1599. g. skupina od oko 600 Uskoka napala je Labin s namjerom da ga opljačka. Labin je uspješno obranjen od strane vojne posade i oko 300 muškaraca sposobnih za oružje.

LABINSKA REPUBLIKA

(02. 03. – 08. 04. 1921.)

Oko 600 labinskih rudara započelo je 02. ožujka štrajk u znak prosvjeda protiv nasilja fašista koji su u Pazinu pretukli njihovoga sindikalnog vođu Giovannija Pipana. 08. travnja iznenadnom vojnom akcijom štrajk je ugušen.

GRADINA KUNCI

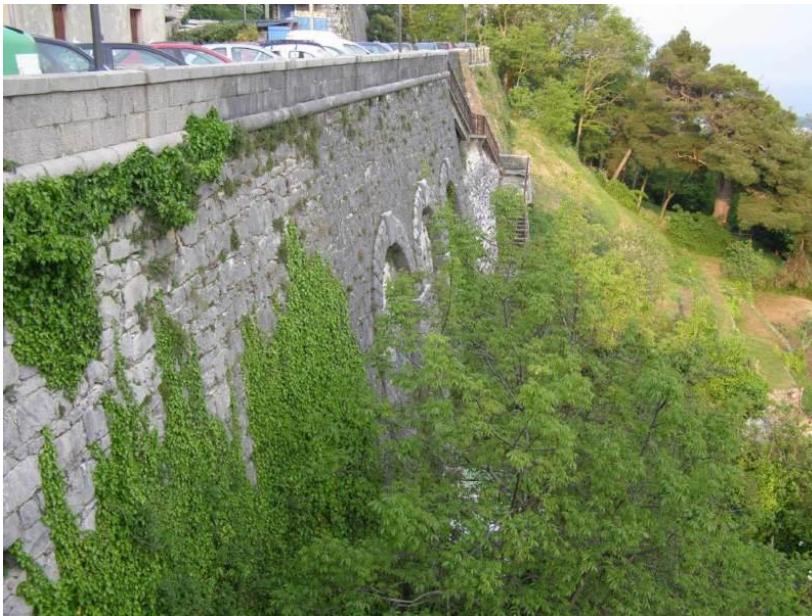
(1800. – 1200. g. pr. Kr.)

Brončano dobna gradina smještena nedaleko Labina u blizini naselja Breg – Ripenda. Poznata po svojim megalitskim bedemima.

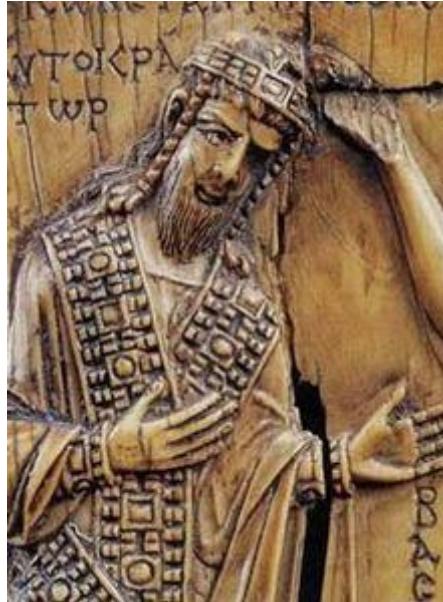
LABINSKI ATELIERI

Neformalna skupina akademskih umjetnika koji su rodom ili boravištem bili vezani uz Labin. Prva izložba skupine realizirana je galerijskom prostoru Narodnog muzeja Labin 28. travnja 1968.

PEĆINA TRDAČINA

Prapovijesna pećina smještena nedaleko sela Bartići. U prošlosti bila u vlasništvu obitelji Negri. U arheološkim istraživanjima otkriveni nalazi Hvarske kulture.

KONSTANTIN VII. PORFIROGENET

(905. – 959.)

Bizantski car i pisac djela *De administrando imperio* (O upravljanju carstvom). Prema njemu najzapadnija granica srednjovjekovne Hrvatske države je grad Labin i rijeka Raša.

MATIJA VLAČIĆ ILIRIK

(1520. – 1575.)

Luteranski reformator, teolog, lingvist, filozof, crkveni povjesničar, jedan od najpoznatijih Labinjana. Napisao više od 200 knjiga, pamfleta i drugih radova.

GIUSEPPINA MARTINUZZI

(1844. – 1925.)

Pedagoginja, pjesnikinja, političarka, aktivistica i borac za prava djece, radnika i žena. Zagovarala suradnju talijanskog i slavenskog naroda u Istri.

BALDO LUPETINA (1502. – 1556.)

Franjevac, zaređen za svećenika, provincijal venecijanske franjevačke provincije. Zbog optužbe da u svojim propovijedima iznosi protestantsko učenje 1547. g. osuđen na smrt odsijecanjem glave na Trgu Sv. Marka u Veneciji.

TOMASO LUCIANI (1818. – 1894.)

Gradonačelnik Labina, političar, publicista, proučavatelj starina.

Napisao više radova o povijesti Labinštine.

RICHARD FRANCIS BURTON

(1821. – 1890.)

Istraživač, pustolov, britanski konzul u Trstu. Tijekom obnašanja dužnosti konzula u Trstu, obilazio i istraživao gradinska naselja Istre i Labinštine.

JOSIP BELUŠIĆ (1847. - ?)

Rođen u Županićima nedaleko Labina. Izumitelj električnog brzinomjera. Njegov izum bio je patentiran pod imenom „Velocimetar“.

Dušan Diminić,
zamjenik komesara operativnog štaba za Istru tijekom rata (1943. - 1945.)

DUŠAN DIMINIĆ (1914. – 2005.)

Poznati istarski i hrvatski antifašist, 1942. g. odlazi u partizane, nakon kapitulacije Italije 1943. g. zamjenik je političkog komesara Operativnog štaba Istre. Obavljao više dužnosti u Beogradu i Zagrebu

GIOVANNI (IVAN) PIPAN

Sindikalni vođa labinskih rudara. Njegovo zlostavljanje u Pazinu od strane vlasti, bilo je direktni povod za podizanje rudarskog štrajka poznatijeg pod imenom „Labinska republika“.

HERMAN STEMBERGER

LABINSKA POVIJESNA KRONIKA

POVIJESNE SKICE
KOŽLJAKA – ČEPIĆA – KRŠANA – ŠUMBERA

HERMAN STEMBERGER (1884. – 1971.)

Povjesničar – amater, pisac „Labinske povijesne kronike“. Ostavštinu s priručnom bibliotekom donirao je Narodnom muzeju Labin.